

MENEDÉKÉRT FOLYAMODÁS A HÁROM ÉKKÖHÖZ

- ii) Bizalom az eszközökben, melyek révén a boldogság elérhető a következő életben
 - a' A menedékért folyamodás gyakorlása a tanításba lépés nagyszerű kapuja
 - 1' A menedékért folyamodás okai
 - 2' Erre alapozva a menedékért folyamodás tárgyai
 - a'' A menedékért folyamodás tárgyainak azonosítása
 - b'' Annak oka, hogy érdemesek a menedékre
 - 3' A menedékért folyamodás módja
 - a'' Menedékért folyamodás az értékek ismeretében
 - 1'' A Buddha értékei
 - (a) A Buddha testének értékei
 - (b) A Buddha beszédének értékei
 - (c) A Buddha tudatának értékei
 - (i) A tudás értékei
 - (ii) A gondoskodás értékei
 - (d) A megvilágosodott tevékenységek értékei
 - 2'' A tanítás értékei
 - 3'' A közösség értékei
 - b'' Menedékért folyamodás a különbségek ismeretében
 - 1'' Különbség, amely a sajátos jellemzőiken alapul
 - 2'' Különbség, amely a megvilágosodott tevékenységeken alapul
 - 3'' Különbség, amely az odaadáson alapul
 - 4'' Különbség, amely a gyakorlásán alapul
 - 5'' Különbség, amely az emlékezésen alapul
 - 6'' Különbség, amely azon alapul, hogy miként növelik az érdemet
 - c'' Menedékért folyamodás elköteleződéssel
 - d'' Menedékért folyamodás más menedékek méltánylásának elutasításával

ii) Bizalom az eszközökben, melyek révén a boldogság elérhető a következő életben

Az eszközök, melyek révén a boldogság elérhető a következő életben, két részben kerül elmagyarázásra:

1. A menedékért folyamodás gyakorlása a tanításba lépés nagyszerű kapuja (11-12. fejezet)
2. A meggyőződéssel teli hit elmélyítése minden [átmeneti] boldogság [és a végső jó] gyökere (13-15. fejezet)

a' A menedékért folyamodás gyakorlása a tanításba lépés nagyszerű kapuja

A menedékért folyamodás elmagyarázása négy részben történik:

1. A menedékért folyamodás okai
2. Erre alapozva a menedékért folyamodás tárgyai
3. A menedékért folyamodás módja
4. A menedékért folyamodást követően az előírások rendje (12. fejezet)

1' A menedékért folyamodás okai

Általánosságban mondva nagyon sok oka van. Mindazonáltal, a céljainkat illetően az okok a következők. Ahogyan megelőzően elmagyaráztuk, nem maradhattok meg ebben az életetekben, hamarosan meghaltok, halálotokat követően pedig nem határozhatjátok meg, hogy hová szülessetek újjá, mivel a karmátok uralma alatt álltok. A karmára vonatkozóan *A bódhiszattva cselekedetek művelése* ezt mondja:³⁰⁷

Ahogy a komor felhőből kicsapó villám fénye
Egy pillanatra megvilágítja a koromsötét éjszakát, [132]
Úgy tűnik fel néha a világban egy buddha erejéből
Az erényt művelő értelem néhány pillanata.

Ekként az erény mindig gyenge,
A bűn ádáz erővel teli.

Mivel az erényes karma gyenge, az erénytelen karma pedig erőteljes, ha azon elmélkedtek, hogy milyen könnyen zuhanhattok boldogtalan világokba, félelem és rettegés lesz úrrá rajtatok, és eltökélten fogjátok keresni a menedéket. Ahogyan Mahātma Dignāga mondja:³⁰⁸

A létforgatag feneketlen óceánján hanykolódva
Dühöngő tengeri szörnyek
– A ragaszkodás és hasonlók – falnak fel,
Kihez folyamodjak ma menedékért?

Röviden, menedékért folyamodások oka kettős: félelmek a boldogtalan világoktól és hasonlóktól, valamint a meggyőződés, hogy ezektől a Három Ékkő megvéd benneteket. Ennélfogva törekednetek kell e két ok valóra váltására, azaz ne pusztá szavak maradjanak, mert akkor a menedékvételek is az marad. Erősítsétek és szilárdítsátok meg tehát őket, mert akkor a menedékvételek átalakítja a tudatokat.

2' Erre alapozva a menedékért folyamodás tárgyai

a" A menedékért folyamodás tárgyainak azonosítása

A Százötven magasztaló versben (*Śata-pañcāśatka-stotra*) ez áll:³⁰⁹

Az, aki hiba nélküli,
Örökké létező;
Az, aki az összes jó tulajdonsággal rendelkezik,
Mindig létező.

Ha értelmes vagy,
Csak ilyen személyhez folyamodsz menedékért.
Magasztald és tiszteld őt;
Tarts ki a tanítása mellett.

Ha képesek vagytok megkülönböztetni a menedéket attól, ami nem menedék, akkor a helyes az, ha a Bhagavan Buddhához, az igazi menedékhez folyamodtok. Ez az idézet a Tanítás Ékkövére és a Közösség Ékkövére is alkalmazható. Candrakīrti a *Hetven vers a menedékről* (*Triśaraṇa-gaṃana-saptati*) művében ezt mondja:³¹⁰

A Buddha, a tanítás, és a közösség
Menedék azok számára, akik megszabadulásra vágyanak.

b" Annak oka, hogy érdemesek a menedékre [133]

Négy oka van, amiért a Buddha méltó a menedékre. Az *első*, hogy legyőzte önmagát és elérte a félelemnélküli fenséges állapotot. Ha ezt nem érte volna el, nem tudna másokat megvédeni a félelmeiktől, ahogyan az elesett ember sem tud más elesetteken segíteni. A *második*, hogy a tanítványok képzésének valamennyi módszerében járatos. Ha ez nem így lenne, hiába fordulnátok menedékért hozzá, nem tudná kielégíteni azt, amire szükségetek van. A *harmadik*, hogy rendelkezik a Nagy Együttérzéssel. Ha ezt nem birtokolná, hiába fordulnátok menedékért hozzá, nem védelmezne titeket. A *negyedik*, hogy megelégedett, éspedig nem az anyagi dolgok felajánlásai, hanem a gyakorlás felajánlásai miatt. Ha ez nem így lenne, nem szolgálhatna bárki menedékeként, hanem csak azokat segítené, akik megelőzően öneki segítettek.

Röviden, csupán egyetlen személy van, aki méltó arra, hogy menedékül szolgáljon: aki mentes minden félelemtől, aki jártas a másokat a féleleimeiktől megszabadító eszközökben, aki mindenki felé hatalmas, részrehajlás nélküli együttérzéssel fordul, és aki az összes lény jóllétéért tevékenykedik, tekintet nélkül arra, hogy azok a hasznára vannak vagy sem. Mivel csupán a Buddha rendelkezik ezekkel az értékekkel, a teremtő isten és a többiek nem, ő az egyedüli menedék. Ezért a tanítása és a tanítványainak a közössége is méltó a menedékre.

Miután ily módon meggyőződtek ezekről a *Meghatározások gyűjteményében*³¹¹ található tanításokról, egyhegyűen összpontosítva bízátok magatokat a Három Ékkőre. Erősítétek megbizonyosodásokat odaadással, mivel ha erre képesek vagytok, ők nem tagadhatják meg a védelmeteket. Védettségeteknek ugyanis két feltétele van: külső és belső. A külső tényezőt vagy okot a Tanítómester már minden tekintetben megvalósította, ti viszont szenvedtek, mert a belső tényezőt, önmagatok ráhagyatkozását a menedékre, még nem fejlesztettétek ki.

Tudnotok kell, hogy a Buddha, akit a Nagy Együttérzés vezérel, még akkor is támogat benneteket, ha nem folyamodtok hozzá segítségért, nem tétlenkedik, egyedülállóan ő a legtöbb jót ígérő menedék, és a személyes védelmezőitöknek tekinthetitek. [134] Méltányoljátok ezt és folyamodjatok hozzá menedékért. *A Tiszteletreméltó tisztelésének magasztalása (Varṇārha-varṇa-stotra)* ezt mondja:³¹²

Ő kinyilatkoztatta: „Én barátja vagyok
Azoknak, akiknek nincs védelmezője.”

Hatalmas együttérzése
Magához ölelheti az egész világot.

Ó Tanítómester, ki oly együttérző vagy,
Gondoskodó, fáradság nélkül
Szeretetteljes munkálkodásra törekvő,
Ki más lenne hozzád hasonló?

Minden lény oltalmazója,
Valamennyiünk jótevője,
Akik nem keresik védelmed,
Elmerülnek.

Még a csekélyeket is támogatod,
Ha tanításod a megfelelő módon elsajátították.
Rajtad kívül nincs más,
Ki ismerné e jótékony tanításokat.

Te valóban létrehoztál
Minden külső erőt.

A hétköznapi emberek azonban nem tettek szert a belső erőkre,
Ezért a szenvedés alávetettjei maradnak.

3' A menedékért folyamodás módja³¹³

A menedékért folyamodás a négy sajátosságon keresztül:

1. Az értékek ismeretében
2. A különbségek ismeretében
3. Kötelezettség vállalásával
4. Más menedékek méltánylásának elutasításával

a'' Menedékért folyamodás az értékek ismeretében

Mivel az értékek ismeretében történő menedékért folyamodás megköveteli a menedék értékeinek felidézését, ennek a résznek három alpontja van:

1. A Buddha értékei
2. A tanítás értékei
3. A közösség értékei

1'' A Buddha értékei

Ennek elmagyarázása négy részben történik:

1. A Buddha testének értékei
2. A Buddha beszédének értékei
3. A Buddha tudatának értékei
4. A megvilágosodott tevékenységek értékei

(a) A Buddha testének értékei

Ez a Buddha kedvező jeleinek és sajátos ismertetőjegyeinek felidézését jelenti. Idézzétek fel őket magatokban úgy, ahogyan azt a *Magasztalás példázattal (Upamā-stava)* [*A Tiszteletreméltó tisztelésének magasztalása egyik fejezete*] tanítja.³¹⁴

Tested, mely jelekkel ékesített,
Oly csodás, oly szemet gyönyörködtető,
Mint a csillagokkal borított
Felhőtlen őszi égbolt.

Ó arany színben tündöklő Bölcs,
[Tested] csodálatosan borítja szerzetesi ruhád,
Olyan vagy, mint aranyló hegycsúcs,
Melyre a kelő és a lenyugvó napsugár árad. [135]

Ó védelmező, még a felhőtlen telihold
Sem hasonlítható

Drágakövekkel nem ékesített
Kerekded arcod ragyogásához.

Arcod lótuszvirágára
Egy méh is felfigyelhetne,
S e lótuszt a napsugár felnyithatná,
Hisz oly bámulatra méltó, mintha valóban lótusz lenne.

Hófehér fogaid úgy díszítik
Aranyló arcod,
Mint mikor tiszta őszi holdfény sugárzik
Aranyló hegységek hasadéka között.

Ó te imádatra méltó lény, kinek jobb keze
A kerék jelét hordozza,
S a megnyugvás kézmozdulatát mutatja
A létforgatagtól gyötört embereknek.

Ó Bölcs, mikor úton vagy,
Lábaid oly jeleket hagynak e földön,
Mint a tündöklő lótuszok.
Hogyan ékesíthetné őt a lótuszvirágok ligete?

(b) **A Buddha beszédének értékei**

Gondolkodjatok el a Buddha beszédének bámulatra méltó módszerén. Még ha a világegyetem valamennyi élőlénye egyszerre számtalan kérdést is intéz hozzá, ezeket bölcsességének egyetlen pillanata alatt megérti. Aztán a kérdésekre egyetlen rövid szóval, minden lény saját anyanyelvén válaszol. Az *Igazat beszélő fejezetben* ez áll:³¹⁵

Éz pedig ilyen: ha valamennyi élőlény azonos időben
Számptalan eltérő kifejezést használva kérdést intéz hozzá,
Azokat egyetlen pillanat alatt megérti,
És egyetlen kijelentéssel mindet megválaszolja.

Ezért tudnod kell, hogy a világon
A Vezető az ékesszólás ismerője.
Ő az, aki megforgatja az istenek és emberek
Szenvedését gyökereiben elpusztító tanítás kerekét.

Továbbá, idézzétek emlékezetetekbe a *Fohász százötven versben* tanítását:³¹⁶

Arcod elragadó;
Kellemes beszéded meghallgatása olyan,
Mintha a holdból
Nektár áradna. [136]

Beszéded mint esőfelhő,
A ragaszkodás szennyét lemossa;

Mint a *garuda*,
A rosszindulat kígyóját elúzi.

Mint a nap, újra és újra
A tudatlanság homályát eloszlatja.
A *vajrá*hoz hasonlóan
Porig rombolja a büszkeség hegyét.

Mivel látod az igazságot, beszéded soha sem megtévesztő;
Mivel hiba nélküli, ezért kifogástalan;
Mivel jól felépített, könnyű megérteni.
Szavaid kellemes hangzásúak.

Beszéded azonnal
Meghódítja a hallgatók tudatát;
Ha pedig elmélkednek rajta,
Eloszlatja ragaszkodásukat és mérgező érzelmeiket.

Gondoskodik a rászorulókról,
Védelmezi az engedetlent,
És elősegíti az örömteli lemondást.
Beszédedből elnyeri mindenki, amire szüksége van.

Ezt élvezet tanulni,
Nemesíti az úton haladók tudatát,
És eloszlatja a csekélyek zavarát.
Beszéded minden lény orvossága.

(c) A Buddha tudatának értékei

Ezt a tudás értékei és a gondoskodás értékei szempontjából magyarázzuk.

(i) A tudás értékei

A Buddha tudása oly akadálytalanul észleli a jelenségek valódi természetét és sokféleségét, mintha azok a tenyerén lévő *dhātri* gyümölcsök³¹⁷ lennének. A Bölcs tudása minden jelenséget megért, míg mások korlátozott tudása a megismerhető tárgyak hatalmas mennyiségét nem képes felfogni. Elmélkedjete ezen a tudáson úgy, ahogyan az *A Tiszteletreméltó tisztelésének magasztalásában* áll:³¹⁸

Csak a te fenséges bölcsességed
Érti a tudás valamennyi tárgyát;
Rajtad kívül mindenki más számára
Még vannak ismeretlen tárgyak.

Valamint:

Ó Bhagavan, az idők végtelenje óta létező
Valamennyi jelenség eredetének teljességét

Tudatod átlátja,
Mint egy tenyereden tartott *dhātri* gyümölcsöt.

Ahogy a szél suhan át az égen,
Oly akadálytalanul ismeri tudatod
Az egyszerű és a sokrétű,
Az élő és az élettelen jelenségeket. [137]

(ii) A gondoskodás értékei

Ahogy az élőlények elkerülhetetlenül hozzáláncolódnak mérgező érzelmeikhez, ugyanúgy a Bölcs a Nagy Együttérzéshez láncolódik; ezért az szüntelenül feléled benne, amint az élőlények szenvedését észleli. Elmélkedjtek ezen *A Tiszteletreméltó tisztelésének magasztalásában* előadottak szerint:³¹⁹

A mérgező érzelmek magukhoz láncolják
Az összes lényt, ez alól nincs kivétel.
Te azért, hogy a mérgező érzelmeiktől megszabadítsd őket,
Örökre az együttérzéshez vagy láncolva.

Elsőként téged tiszteljelek,
Vagy a Nagy Együttérzést, amely okozza,
Hogy a létforgatag fogyatékoságainak ismerete ellenére
Oly hosszasan maradsz benne?

Az Igazat beszélő fejezetben ez áll:³²⁰

A Legkiválóbb Bölcsben a Nagy Együttérzés munkálkodik,
Amikor a lényeket – kiknek tudata
A tudatlanság sötét homályában folyvást zavarodott –,
A létforgatag börtönébe zártan látja.

És:

A Győzedelmesben a Nagy Együttérzés munkálkodik, amikor látja
a lényeket,
Kiknek tudatát elárasztja a ragaszkodás,
Akiket heves vágyakozás gyötör és szüntelenül érzéki tárgyak után
sóvárognak,
Akik belezuhantak a mohó ragaszkodás óceánjába.

A Tíz Erőt Birtoklóban feléled a valamennyi
Szenvedést megszüntetni kívánó Nagy Együttérzés,
Amint a betegségek és gyötrelmek által megkínzott
Lények mérgező érzelmeit észleli.

A Bölcs együttérzése folyvást feltámad;
Lehetetlen, hogy ne így történjen.
A Buddha mentes a hibáktól, hiszen
Mindennel törődik, ami a lényeknek szükséges.

(d) A megvilágosodott tevékenységek értékei

A Buddha testének, beszédének és tudatának megvilágosodott tevékenységei természetesen és véget nem érők, ezért minden élőlényen segítenek. Ha a tanítványok nyitottak az útmutatására, a Bölcs átadja nekik mindazt, ami kiváló, és kivezeti őket a szenvedésből. [138] Eként a Buddha tevékenységei közé bizonyosan minden olyan cselekedet beletartozik, amit szükséges megtenni. Elmélkedjete ezen úgy, ahogyan azt a *Százötven magasztaló vers* tanítja:³²¹

Elmagyaráztad a mérgező érzelmek megsemmisítését,
Feltártad a démonok hamisságát,
Hirdetted a létforgatag félelmetes természetét,
És megmutattad a félelem nélküliség módszerét.

Ó Együttérző Lény, ki segíteni akarsz,
Az élőlények érdekében cselekszel.
Hogyan tudna bármi is segíteni,
Amit nem te teszel?

A Tiszteletreméltó tisztelésének magasztalása pedig ezt mondja:³²²

Létezik-e olyan baj, amelytől
Ne tudnád az élőlényeket távol tartani?
Van-e olyan kiváló dolog,
Amellyel ne tudnád a világot megajándékozni?

Az eddigiek röviden összefoglalták, hogy miként elmélkedjete a Buddhán. Ha többféle módon elmélkedtek, hitetek is többféle módon éled fel. Minél többet elmélkedtek, hitetek annál erősebbé és kitartóbbá válik. Ugyanezt alkalmaztátok a másik két ékkő kiváló minőségére.

Amikor a meditálással ilyenformán bizonyosságra jutottatok, megértitek, hogy a szentiratok és azok magyarázatai olyan útmutatások, amelyek többsége a három menedék kiváló értékeit tanítja. Az analitikus meditálás gyakorlását elutasítók úgy gondolják, hogy mindez csak pusztá fogalomalkotás, amely lehetetlenné teszi az érdemfelhalmozást és az akadályok eltávolítását. Tudatosítátok ezért magatokban, hogy az ilyen elutasítás nagymértékben gátolja a szabadsággal és lehetőséggel teljes élet kedvező kilátásainak valóra váltását.

Minél többet gyakoroljátok ezeket a dolgokat, annál inkább hozzászokik a tudatotok, és annál könnyebben gyakoroljátok mindazt, amit a kezdetben nehezen elsajátíthatónak találtatok. Erősítétek a megvilágosodásra irányuló önzetlen szándékotokat ezzel a gondlattal: „Én is el akarom érni a buddhaságot, mint a Buddha, akit felidézek magamban.” Éjjel-nappal gondoljátok a Buddhára, [139] így

akármilyen szenvedést is éltek át a halálotokban, a Buddháról nem fogtok megfélemleni. Az *Összpontosítások királya sūtra* ezt mondja:³²³

Adok egy tanácsot,
Amit meg kell értened:
Az emberek tudata oly mértékben
Mélyed el valamiben, amilyen mértékben elgondolkoznak róla.

Idézd fel tehát magadban a Bölcsességek Mesterét
Győzedelmes testtartásával, végtelen fenséges bölcsességével.
Ha folyamatosan hozzászoktatod magad felidezéséhez,
Tudatod elmélyül benne.

Vágyakozni fogsz egy szent lény fenséges bölcsességére
Séta közben, ülve, állva, fekve.
Mivel mindenek felett álló győzedelmessé akarsz válni a világban,
Esedezve fogsz imádkozni a megvilágosodásért.

És:

Szüntelenül magasztald a buddhák
Testét, beszédét és tiszta hittel teli tudatát.
Ily módon irányt szabva tudatod folyamának
Éjjel-nappal látni fogod a Világ Megsegítőjét.

Halálod közeledtével szenvedned kell
A betegség és a szomorúság miatt,
De emlékezésed a Buddhára nem vész el,
Szenvedésed azt nem törli el.

Po-to-va így beszélt:

Ha újra és újra elméledsz a Buddha kiváló minőségein, hited erejével és tudatod tisztaságával arányban áldásban részesülsz. Mivel bizonyosságot szerzel felőlük, a szíved legmélyéből folyamodsz menedékért és képezed magad a menedékért folyamodás előírásaiban. Aztán minden amit teszel, a tanítás gyakorlásává válik.

Azt beszéljük, hogy a Buddha tudását még egy hiteles jövőmondónál is kevesebbre tartjuk. Ha a megbízható jövőmondó azt mondja: „Tudom, hogy ebben az évben nem lesznek problémáid”, megkönnyebbülünk. Ha azt mondja: „Ebben az évben problémáid lesznek, tedd ezt és ne tedd azt”, akkor igyekszünk követni a tanácsát. Ha nem eszerint cselekszünk, arra gondolunk, hogy „Nem követtem az utasítását” és aggódni kezdünk. Ám, amikor a Buddha azt mondja: „Ezzel fel kell hagynod; ezt pedig gyakorolnod kell”, alávetjük magunkat a tanácsainak? Aggódunk, ha nem követjük őket? [140] Vagy ezt mondjuk: „Igen, a tanítás erről beszél, most azonban olyanok a körülmények, hogy nem követhetem; most helyette ezt kell tennem” és elfordulva a Buddha tanításától, azt figyelemre sem méltatva megyünk a saját fejünk után.

Ha nem vizsgáljátok felül a tudatotokat, önelégültek lesztek. Ha a felszínesség nem vezetett félre titeket, nézzetek magatokba és figyelmesen mérlegetek: „Ez az állapot elítélendő”.

Ennélfogva újra és újra gondolkodjatok el a Buddha kiváló minőségein és törekedjete arra, hogy őszinte odaadással szereztek bizonyosságot felőlük. Amint ezt elnyeritek, a menedékért folyamodás gyakorlásának igazi lényegéhez értek: bizonyosságot szereztek a Buddhától eredő tanításról és a tanítást gyakoroló közösségről. E nélkül nem lehet a tudatot átalakító menedékért folyamodást gyakorolni és meg sem említhetők más ösvények.

2" A tanítás értékei

Miután tiszteletet ébresztettetek magatokban elsődleges okotok, a Buddha iránt, idézzétek fel a Tanítás Ékkövét a következőképp: „A Buddha végtelen számú jó minőséggel rendelkezik, melyek mind a szóbeli tanításokon történő meditálásból és a tanítások realizálásából, azaz a tanítások gyakorlattá tételéből fakadnak. Ez azt jelenti, hogy megvalósította a megszüntetés igazságát, ily módon oszlatva el a hibákat, és meditált az ösvények igazságán, ami által értékeket hozott létre.” *A tanítások összefoglalása (Dharma-saṃgīti)* szerint.³²⁴

A bhagavan buddhák számtalan és határtalan jó minőség birtokosai. Ezek a minőségek a tanításból, a tanítás helyes gyakorlásából születnek. A tanítás teremti és vezérli őket. A tanításból fakadnak és a tanítás hatáskörébe tartoznak. A tanítástól függnek és a tanítás eredményezi őket.

3" A közösség értékei

A közösség tagjai között az emelkedett személyek a vezetők. Gondolkodjatok el róluk annak fényében, ahogyan a tanítás értékeire emlékeznek és ahogyan a tanítást a megfelelő módon gyakorolják. *A tanítások összefoglalásában* ez áll:³²⁵

Gondold ezt: „A közösség a tanítást tanítja, gyakorolja és elmélkedik rajta. Ez a tanítás hatásköre. Fenntartja a tanítást, rábízta magát a tanításra, tiszteli a tanítást, és a tanítás szerint viselkedik. [141] Tevékenységének területe a tanítás; a tanítás legkiválóbb hivatásos gyakorlója. Természeténél fogva becsületos és tiszta. Az együttérzés minőségével van megáldva, s a [nagy] együttérzés birtokosa. Tevékenységi területe az állandó visszavonultság, folyamatosan magába olvasztja a tanítást és szüntelenül gyakorolja az erényt.”

b" Menedékért folyamodás a különbségek ismeretében

A *Meghatározások gyűjteménye*³²⁶ szerint menedékért azt követően folytatják, miután megértették a Három Ékkő közti különbséget.

1" Különbség, amely a sajátos jellemzőiken alapul

A Buddha Ékkő sajátos jellemzője a teljes és tökéletes megvilágosodás. A Tanítás Ékkövének sajátos jellemzője, hogy a Buddha Ékkőtől ered. A közösség sajátos jellemzője a személyes útmutatást követő helyes gyakorlás.

2" Különbség, amely a megvilágosodott tevékenységeken alapul

A buddha megvilágosodott tevékenysége a tanítóbeszéd. A tanítás megvilágosodott tevékenysége az összpontosítás a mérgező érzelmekre és a szenvedés gyökeres kiirtására. A közösség megvilágosodott tevékenysége a lelkesedés előmozdítása.

3" Különbség, amely az odaadáson alapul

A Buddhát olyan személyként becsüljétek, mint aki tiszteletre és követésre méltó. A tanítást olyanként becsüljétek, mint ami realizálásra került. A közösséget olyanként becsüljétek, mint amihez társulnotok kell, mivel sajátosságaik megegyeznek a tietekével.

4" Különbség, amely a gyakorláson alapul

A Buddhát magasztaljátok és szolgáljátok. A tanításhoz szoktassátok magatokat a jóga gyakorlásával. A közösséggel a tanítás és az anyagi javak megosztásán keresztül lépjétek kapcsolatba.

5" Különbség, amely az emlékezésen alapul

Idézzétek fel magatokban mind a Három Ékkő kiváló értékeit, és közben recitáljátok: „Ekként a Bhagavan...”³²⁷

6" Különbség, amely azon alapul, hogy miként növelik az érdemet

A legfőbb érdem személyek vagy tanítás hatására növekedhet. Az előbbit a Buddha és a közösség példázza. Az érdemet egyetlen személlyel vagy sok személlyel összefüggésben növelhetitek. Utóbbira példa a közösség, mivel legalább négy szerzetest feltételez. [142]

c" Menedékért folyamatok elköteleződéssel

Dharmamitra műve, „*A fegyelmi szabályzat sūtrájá*”-nak magyarázata (*Vinaya-sūtra-ṭīkā*) szerint³²⁸ az elköteleződéssel történő menedékért folytatott folyamat annak elfogadását jelenti, hogy a Buddha a menedék tanítója, a – nirvāṇáról szóló – tanítás a tényleges menedék, a közösség

pedig mindazok a személyek, akik a menedék megvalósításához hozzásegítenek.

d" Menedékért folyamodás más menedékek méltánylásának elutasításával

A menedékért folyamodás más menedékek méltánylásának elutasításával mindenek előtt a buddhista és a nem buddhista tanítók, tanítások és tanítványok értékei közötti különbség megértését jelenti, majd pedig azt, hogy kizárólag a Három Ékkövet tekintitek menedéketeknek és elutasítjátok az azokkal nem egyező tanítókat, tanításokat és tanítványokat. A buddhista és a nem buddhista tanítók, stb. megkülönböztetése a következő:

A tanító megkülönböztetése: a Buddha hiba nélküli, tökéletes minőségekkel rendelkezik, más vallások tanítói pedig ennek az ellentétei. Udbhaṭasiddhasvāmin *A Fennkölt Lény dicséretében* (*Viśeṣa-stava*) ezt mondja:³²⁹

Elhagyva más tanítókat,
Hozzád fordulok menedékért Ó Bhagavan.
Ha valaki megkérdi, miért, mert
Hiba nélküli vagy és rendelkezel [minden] képességgel.

Valamint:

Minél inkább más,
Nem buddhista hagyományokon töprengel,
Annál hatalmasabbra növekszik
Hitem, Ó Védellemezőm.

Azok tudatát a mindentudást nélkülözők által
Kigondolt tantételek hibái uralják.
Akiknek a tudata ilyen befolyás alatt áll,
Téged sem láthatnak, hibátlan Tanítómester.

A tanítás megkülönböztetése: a Győzedelmes tanítása lehetővé teszi, hogy az örömteli ösvénnyel megvalósítsátok az ösvény üdvös célját. Véget vet a létforgatag áramlásának, eltávolítja a mérgező érzelmet, nem vezeti félre a megszabadulás után vágyakozókat, minden tekintetben erényes és eltávolítja a hibákat. A nem buddhista tanítások ezek ellentétei. *A Fennkölt Lény dicséretében* ez áll:³³⁰

Tanításod eredményeként az ember
A boldogságon át eléri az üdvösséget.
Ezért, Ó Szószólók Oroszlánja,
Az értelmes lények a te hagyományodban hisznek. [143]

*A Fennkölt Lény dicsérete továbbá ezt mondja.*³³¹

A különbség a te szavaid , Ó Hős,
És mások szavai között, hogy
A tiédet meg kell szívlelni, az utóbbit el kell utasítani;
A tiéd megtisztít, az utóbbi beszennyez.

Az előbbi maga a valóság,
Az utóbbi pusztán félrevezető tanítás;
Milyen más megkülönböztetést tegyünk
Szavaid és mások szavai között?

Az előbbi tiszta erény,
Az utóbbi csupán akadályokat emel;
Milyen más még nagyobb különbség tehető
Szavaid és mások szavai között?

Az előbbi megtisztít;
Az utóbbi beszennyez és bemocskol;
Ez a különbség , Ó Védelmező,
A szavaid és mások szavai között.

Az idézeten keresztül a közösség sajátosságait is megértitek.

JEGYZETEK

307. BCA: 1.5; P5272: 245.1.5-245.2.1.
308. Ez a *Miśraka-stotra-nāma* (A dicsőítés szóftese): 1; P2041: 87.5.2-3, amit a P Mitraciának és Dignāgának tulajdonít.
309. *Śata-pañcāśatka-nāma-stotra*: 1.1-2; P2038: 53.5.4-5.
310. *Tri-śaraṇa-gamana-saptati*, P5478: 281.1.3.
311. Vs, P5539: 17.2.2-3.
312. *Varṇārha-varṇe-bhagavato-buddhasya-stotre-śakya-stava*, P2029: 46.3.4-8. A P a dicsőítés első részét tartalmazza, az *Aśakya-stava* (Rövidre fogott dicsőítés) a címben szerepel. A P szerint szerzője Maticitra.
313. A szövegben ez áll: „ennek a témakörnek négy alosztályát tanítja a [Viniścaya-] *Samgrahaṇi*”, P5539: 17.2.4.
314. *Varṇārha-varṇa-stotra*, P2029: 48.5.3-7.
315. *Satyaka-parivarta*, P813: 261.5.5-7.
316. *Śata-pañcāśatka-nāma-stotra*: 3.72-78; P2038: 55.1.8-55.2.5.
317. Tib. *skyu ru ra*; skt. dhātri gyümölcs; latinul: *Emblia officinalis*.
318. *Varṇārha-varṇa-stotra*, P2029: 43.5.4; 43.4.1-3.
319. *Śata-pañcāśatka-nāma-stotra*: 13.138-139; P2038: 54.5.6-7.
320. *Satyaka-parivarta*, P813: 2663.2.1-2; 263.3.1-4.
321. *Śata-pañcāśatka-nāma-stotra*, P2038: 56.3.4-5.
322. *Varṇārha-varṇa-stotra*, P2029: 46.2.2.
323. SR: 4.16-18, 4.20-21; P795: 278.2.3-5. 278.2.6-7.
324. *Ārya-dharma-saṃgīti-nāma-mahāyāna-sūtra*, P904: 23.4.6-7. Skt. közreadva: Vaidya 1960b: 171.
325. Uo., Vaidya 1960b: 172; P904: 24.2.1-3.
326. Vs, P5539: 17.3.2-17.4.2.
327. Ezzel indul az *Ārya-buddhānusmṛti*, azaz a *‘Phags pa sang rgyas rjes su dran pa* (A Buddha emlékezetbe idézése), P5433: 247.4.7. Tib.: „’Di ltar bcom ldan ’das de ni...”
328. *Vinaya-sūtra-ṭīkā*, P5622, 124-126. köt.
329. *Viśeṣa-stava*, P2001: 1.2.3-4, 4.2.6-7.
330. Uo., P2001: 4.2.8.
331. *Varṇārha-varṇa-stotra*, P2029: 45.3.5-8.

